

Základní pojmy dle zákona 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizování výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML zákon“) a dle zákona 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů

Skutečný majitel

Korporaci v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání

- a) má podíl v korporaci nebo podíl na hlasovacích právech větší než 25 %,
- b) má právo na podíl na zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku větší než 25 %,
- c) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci nebo korporacích, které mají v dané korporaci samostatně nebo společně podíl větší než 25 %, nebo
- d) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci jinými prostředky.

Rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování nejvyššího orgánu korporace odpovídá jeho vůli.

Rozhodující vliv v obchodní korporaci uplatňuje ovládající osoba podle zákona upravujícího právní poměry obchodních korporací.

Má se za to, že rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu korporace.

Má se za to, že rozhodující vliv v jiné než obchodní korporaci, v bytovém nebo sociálním družstvu nebo v investičním fondu v právní formě akciové společnosti s proměnným základním kapitálem uplatňuje každá fyzická osoba, která je členem jejich statutárního orgánu nebo osobou v obdobném postavení nebo osobou zastupující právnickou osobu v tomto orgánu.

Pro účely výpočtu výše nepřímého podílu v korporaci se v případě

- a) řetězení podíly, které mají navázané osoby nebo právní uspořádání, násobí a
- b) větvení součiny podílů z jednotlivých řetězení sčítají.

Platí, že každá osoba ve vrcholném vedení korporace je jejím skutečným majitelem,

- a) nelze-li žádného skutečného majitele určit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po evidující osobě rozumně požadovat, nebo
- b) uplatňuje-li v korporaci rozhodující vliv právnická osoba, která nemá skutečného majitele

Uplatňuje-li v korporaci rozhodující vliv právnická osoba, která nemá skutečného majitele, a zároveň je skutečným majitelem korporace jiná osoba, platí, že skutečným majitelem korporace je také každá osoba ve vrcholném vedení této korporace.

Fundaci, ústav, obecně prospěšnou společnost nebo právní uspořádání v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která v nich uplatňuje rozhodující vliv.

Rozhodující vliv ve fundaci, ústavu a obecně prospěšné společnosti uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování statutárního nebo jiného řídicího orgánu odpovídá jeho vůli.

Rozhodující vliv na správu právního uspořádání uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování svěřenského správce odpovídá jeho vůli.

Platí, že skutečným majitelem fundace je vždy také každá fyzická osoba,

- a) která je jejím zakladatelem,
- b) která je členem její správní nebo dozorčí rady nebo jejím revizorem nebo osobou v obdobném postavení nebo
- c) v jejíž osobní podpoře spočívá podle zakladatelského právního jednání fundace její účel.

Platí, že skutečným majitelem ústavu nebo obecně prospěšné společnosti je vždy také každá fyzická osoba, která je jejich

- a) zakladatelem nebo
- b) ředitelem nebo členem jeho správní nebo dozorčí rady nebo osobou v obdobném postavení.

Platí, že skutečným majitelem právního uspořádání je vždy také každá fyzická osoba, která je

- a) jeho zakladatelem,
- b) jeho svěřenským správcem,
- c) oprávněná k výkonu dohledu nad správou právního uspořádání a která může jmenovat nebo odvolat svěřenského správce nebo obmyšleného,
- d) jeho obmyšleným nebo
- e) z okruhu osob, v jejichž hlavním zájmu bylo právní uspořádání zřízeno nebo je spravováno, není-li obmyšlený.

Skutečného majitele nemají

- a) stát a územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí, státní příspěvková organizace, příspěvková organizace územního samosprávného celku a
- b) česká právnická osoba založená nebo zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, pokud Česká republika, kraj nebo obec ji převážně financují, uplatňují v ní rozhodující vliv nebo jmenují nebo odvolávají většinu osob, které jsou členy jejího statutárního nebo kontrolního orgánu; v případě obchodní korporace se vždy vyžaduje, aby veškeré podíly v ní měly přímo nebo nepřímo ČR, kraj nebo obec.

Má se za to, že podle předchozího odstavce, písm. b) nemají:

- a) školská právnická osoba zřízená státem, územním samosprávným celkem nebo dobrovolným svazkem obcí,
- b) veřejná výzkumná instituce,
- c) právnická osoba zřízená zákonem nebo mezinárodní smlouvou,
- d) státní podnik a národní podnik,
- e) evropské seskupení pro územní spolupráci,
- f) právnická osoba, ve které má přímo nebo nepřímo veškeré podíly a podíly na hlasovacích právech Česká republika, kraj nebo obec, a
- g) obecně prospěšná společnost a ústav, jejichž zakladatelem je Česká republika, kraj nebo obec.

Politicky exponovanou osobou (PEP) se rozumí:

- a) fyzická osoba, která **je nebo byla** ve významné veřejné funkci s **celostátním** nebo **regionálním** významem, jako je zejména hlava státu, předseda vlády, vedoucí ústředního orgánu státní správy a jeho zástupce (náměstek, státní tajemník), člen parlamentu, člen řídicího orgánu politické strany, vedoucí představitel územní samosprávy, soudce nejvyššího soudu, ústavního soudu nebo jiného nejvyššího justičního orgánu, proti jehož rozhodnutí obecně až na výjimky nelze použít opravné prostředky, člen bankovní rady centrální banky, vysoký důstojník ozbrojených sil nebo sboru, člen nebo zástupce člena, je-li jím právnická osoba, statutárního orgánu obchodní korporace ovládané státem, velvyslanec nebo vedoucí diplomatické mise, anebo fyzická osoba, která obdobnou funkci vykonává nebo vykonávala v jiném státě, v **orgánu Evropské unie** anebo v **mezinárodní organizaci**,
- b) fyzická osoba, která je
1. **osobou blízkou** k osobě uvedené v písmenu a),
 2. **společníkem nebo skutečným majitelem** stejné právnické osoby, popřípadě svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti, jako osoba uvedená v písmenu a), nebo je o ní povinné osobě známo, že je v jakémkoli jiném **blízkém podnikatelském vztahu** s osobou uvedenou v písmenu a), nebo
 3. **skutečným majitelem právnické osoby**, popřípadě svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti, o kterých je povinné osobě známo, že byly **vytvořeny ve prospěch osoby** uvedené v písmenu a).

(kompletní seznam vnitrostátních funkcí politicky exponovaných osob najdete na dalších stránkách tohoto dokumentu)

Doba trvání statusu PEP (dle metodického pokynu č. 7 Finančního analytického úřadu)

Doba po ukončení významné veřejné funkce musí být v souladu s ustanovením § 54 odst. 8 AML zákona tak dlouhá, jak dlouho u té dané osoby trvá specifické riziko vyplývající z jejího postavení, minimálně však po dobu 12 měsíců od okamžiku, kdy osoba přestala zastávat funkci, pro kterou je považována za PEP.

Vnitrostátní seznam funkcí PEP

METODICKÝ POKYN č. 7 Finančního analytického úřadu - Příloha č. 1

Prezident republiky + vedoucí Kanceláře prezidenta republiky

Předseda vlády

Vedoucí ústředního orgánu státní správy a jeho zástupce (náměstek, státní tajemník):

- ministerstvo – ministr, náměstek ministra, státní tajemník,
- Český statistický úřad – předseda, místopředsedové,
- Český úřad zeměměřický a katastrální – předseda, místopředseda,
- Český báňský úřad – předseda, zástupce předsedy – ředitel sekce báňské správy,
- Úřad průmyslového vlastnictví – předseda, zástupce,
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – předseda, místopředsedové,
- Správa státních hmotných rezerv – předseda, zástupce,
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost – předsedkyně, ředitelé sekcí,
- Národní bezpečnostní úřad – ředitel, náměstci ředitele,
- Energetický regulační úřad – předseda Rady ERÚ, členové Rady ERÚ,
- Úřad vlády České republiky – vedoucí Úřadu vlády, náměstek pro řízení sekce, státní tajemník,
- Český telekomunikační úřad – předsedkyně Rady ČTÚ, členové Rady ČTÚ,
- Úřad pro ochranu osobních údajů – předsedkyně, místopředseda,
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání – předseda, místopředsedové,
- Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí – předseda, členové Úřadu,
- Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře – předseda, místopředseda,
- Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost – ředitel, náměstci,
- Národní sportovní agentura – předseda, místopředsedové,
- Digitální a informační agentura - ředitel, zástupce,

Člen Parlamentu České republiky

- poslanec,
- senátor,
- vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny,
- vedoucí Kanceláře Senátu,

Člen řídicího orgánu politické strany a politického hnutí – předseda, místopředsedové,

Vedoucí představitel územní samosprávy

- primátor,
- náměstek primátora,
- tajemník magistrátu,
- ředitel Magistrátu hlavního města Prahy,
- hejtman,
- náměstek hejtmana,
- ředitel krajského úřadu,
- starosta obce s rozšířenou působností,
- starosta městské části hlavního města Prahy uvedené v § 4 odst. 1 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy

Soudce nejvyššího soudu, ústavního soudu nebo jiného nejvyššího justičního orgánu, proti jehož

rozhodnutí obecně až na výjimky nelze použít opravné prostředky

- soudce Ústavního soudu,
- soudce Nejvyššího správního soudu,
- soudce Nejvyššího soudu,
- nejvyšší státní zástupce,

Člen bankovní rady centrální banky

- guvernér,
- viceguvernér,
- člen bankovní rady České národní banky,

Vysoký důstojník ozbrojených sil nebo sboru

- Policie České republiky – policejní prezident, ředitelé krajských ředitelství Policie České republiky,
- Generální inspekce bezpečnostních sborů – ředitel,
- Bezpečnostní informační služba – ředitel,
- Vojenské zpravodajství – ředitel,
- Úřad pro zahraniční styky a informace – ředitel,
- Armáda České republiky – náčelník Generálního štábu Armády České republiky, ředitelé krajských vojenských velitelství,
- Hradní stráž – velitel,
- Vojenská kancelář prezidenta republiky – náčelník,

Člen nebo zástupce člena, je-li jím právnická osoba, statutárního orgánu obchodní korporace ovládané státem – člen představenstva, stejně jako každý další člen správního, řídicího nebo kontrolního orgánu obchodní korporace ve vlastnictví státu (obchodní korporace, v níž Česká republika přímo nebo nepřímo vlastní více jak 50% podíl),

Ředitel a zástupce státního podniku, členové dozorčí rady státního podniku

Ředitel a zástupce ředitele VZP ČR, členové správní rady a členové dozorčí rady VZP ČR

Ředitel a zástupce ředitele resortní zaměstnanecké pojišťovny, členové správní rady a členové dozorčí rady

Velvyslanec nebo vedoucí diplomatické mise, anebo fyzická osoba, která obdobnou funkci vykonává nebo vykonávala v jiném státě, v orgánu Evropské unie¹ anebo v mezinárodní organizaci

- velvyslanci,
- generální konzulové,
- chargé d'affaires,
- soudce Evropského soudu pro lidská práva, Mezinárodního soudního dvora, Mezinárodního trestního soudu nebo jiného mezinárodního soudu,
- vedoucí stálých misí České republiky při EU, NATO, OSN, OBSE, OECD a Radě Evropy,

Zastoupení mezinárodních organizací akreditovaných pro Českou republiku

- Mezinárodní organizace pro migraci – vedoucí kanceláře,
- Světová zdravotnická organizace – Kancelář světové zdravotnické organizace – vedoucí kanceláře,
- Vysoký komisariát OSN pro uprchlíky – UNHCR – Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – Kancelář UNHCR v České republice – vedoucí kanceláře
- Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě – OBSE – Dokumentační středisko v

Praze – vedoucí kanceláře,

- Spojené národy – Informační centrum OSN v Praze – vedoucí kanceláře.

Nejvyšší kontrolní úřad

- prezident,
- viceprezident,
- členové úřadu.

¹ Dle článku 20a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, Evropská komise sestaví a aktualizuje seznam přesných funkcí, které jsou považovány za významné veřejné funkce na úrovni orgánů a institucí Evropské unie. Tento seznam bude rovněž zahrnovat všechny funkce, které mohou být svěřeny zástupcům třetích zemí a mezinárodních orgánů akreditovaných na úrovni Evropské unie.